

N:o 60.

Ank. till Riksd. kansli den 25 april 1902, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Majts proposition angående försäljning af ett område från kungsladugården Skälby i Kalmar län. (I. A.)

Uti en till Riksdagen den 8 april innevarande år aflåten proposition (n:o 83) har Kongl. Maj:t, under återopande af propositionen bilagdt utdrag af af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, *dels* att ett till kungsladugården Skälby om 5 mantal i Kalmar socken och Norra Möre härad af Kalmar län hörande område, omfattande två å en i februari 1902 af Olof A. Brunius upprättad karta med derå tecknad beskrifning utmärkta egofigurer, betecknade den ena med a-b-c-d-a och den andra med a-d-e-f-a, samt innehållande en sammanlagd areal af 5,129492 hektar, finge från kungsladugården afsöndras och till Kalmar Verkstadsaktiebolag försäljas mot köpeskillning, som på bolagets bekostnad bestämdes i den ordning, kongl. förordningen den 14 april 1866, angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof, föreskrefve, och under vilkor i öfrigt, att bolaget skulle vara skyldigt att i gränsen mellan området och kungsladugårdens egor uppsätta och för all framtid underhålla stängsel, samt att området finge af bolaget tillträdas den dag, då den på nämnda sätt bestämda köpeskillingen inlevererades till landtränteriet i Kalmar; *dels ock* att köpeskillingen för området finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark.

Till statsrådsprotokollet har departementschefen anført följande.

Uti en till Kongl. Maj:t ingifven skrift hade styrelsen för Kalmar Verkstadsaktiebolag, med förmälan, att detta bolag bildats den 17 sistlidne februari i ändamål att anlägga och drifva mekanisk verkstad, samt att alla aktierna i bolaget öfvertagits af Kalmar Nya jernvägsaktiebolag, Nybro—Säfsjöströms Nya jernvägsaktiebolag, Kalmar läns Östra jernvägsaktiebolag, Kalmar—Torsås jernvägsaktiebolag och Kalmar stad, anhållit, att, då styrelsen i fråga om läget för verkstadsbyggnaderna icke kunnat finna annat lämpligt område, der jernvägsbolagens spårnät kunde med verkstaden sammanföras, än det, som vore beläget i närheten af Kalmar vestra station mellan Kalmar—Emnaboda och Kalmar—Torsås jernvägs-linier och hvaraf en del, som funnes utmärkt å en ansökningen bifogad, af Olof A. Brunius i februari 1902 upprättad karta egdes af kronan såsom tillhörande kungsladugården Skälby i Kalmar socken och Norra Möre härad af Kalmar län, denna del, innehållande enligt kartan åtecknad beskrifning en areal 5,129492 hektar, måtte till Kalmar Verkstadsaktiebolag med eganderätt upplåtas mot den köpeskillning, som kunde varda af Kongl. Maj:t bestämd, dervid styrelsen för sin del hemställt, att köpeskillningen måtte bestämmas genom kompromiss af tre personer, såvida icke Kongl. Maj:t täcktes till grund för köpesumman lägga det värde, som år 1900 genom en i laga ordning utsedd expropriationsnämnd åsatts den jord, som erfordrats för framdragandet af Kalmar—Torsås jernväg genom ifrågavarande område, och hvilket värde sedan nämnda tid ansåges icke hafva undergått någon förändring.

Till följd af härå erhållen remiss hade domänstyrelsen den 4 april innevarande år i ärendet afgifvit utlåtande och dervid öfverlemnade inhemtade yttranden af kungsladugårdens arrendator A. E. le Grand, vederbörande kronofogde och domänintendent samt Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet.

Arrendatorn hade meddelat, att, enär genom en mellan honom och verkstadsaktiebolaget träffad öfverenskommelse arrendatorn tillförsäkrats en årlig arrendesumma för ifrågavarande jordområde att utgå till innevarande arrendeperiods slut, något hinder från hans sida icke mötte för bifall till bolagets ansökning.

Kronofogden och domänintendenten hade båda tillstyrkt bifall till den gjorda framställningen, dervid den förre föreslagit, att köpeskillningen för området i fråga skulle bestämmas af i laga ordning utsedd expropriationsnämnd, hvaremot domänintendenten hemställt, att köpeskillningen, såsom af verkstadsaktiebolagets styrelse alternativt begärts, skulle bestämmas af en kompromiss af tre personer.

I det af Kongl. Maj:ts befallningshafvande afgifna utlåtande hade denna myndighet, då annat för afsedda ändamålet fullt lämpligt område än det med ansökningen åsyftade icke finnes, samt detta område syntes kunna utan men för kungsladugården derifrån afsöndras, förordat bifall till ansökningen, dock med vilkor, att köpeskillingen finge bestämmas af tre gode män, deraf verkstadsaktiebolaget och Kongl. Maj:ts befallningshafvande skulle utse en hvardera samt domänintendenten i länet vara den tredje, äfvensom att bolaget ej mindre uppförde och underhölle laggilt stängsel mot kungsladugården än äfven öfvertog kungsladugårdens stängsel-skyldighet i gränsen mot Kalmar stad.

Domänstyrelsen, som meddelat, att kungsladugården Skälby om 5 mantal blifvit genom styrelsens kontrakt den 13 april 1894 utarrenderad till ofvanbemälda le Grand under 20 år från den 14 mars 1895 mot årligt arrende af 11,000 kronor, hade i öfrigt anfört, att, då genom den ifrågasatta markupplåtelsen, som ej syntes komma att medföra någon olägenhet för brukningen af kungsladugårdens öfriga egor, skulle främjas ett industriellt företag till fromma för ortens befolkning, styrelsen lika litet som öfriga i ärendet hörda myndigheter hade något att erinra deremot, att eganderätten till området i fråga å verkstadsaktiebolaget öfverlättes, men att styrelsen ansåge beloppet af den ersättning, som i sådant fall skulle till statsverket utgå, böra bestämmas i öfverensstämmelse med hvad i förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof vore stadgadt.

På grund af hvad sålunda förekommit funne departementschefen sig böra tillstyrka den ifrågasatta försäljningen af berörda område.

Efter tagen kännedom om de till ärendet hörande handlingar och kartor, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 25 april 1902.

På statsutskottets vägnar:

P. PEHRSON.
